

Posudek bakalářské práce Petry Pilcové

„Profesní identita a reflexe fyzického vzhledu v profesních oblastech sociální práce“

Petra Pilcová si pro svou diplomovou práci zvolila téma vztahu profesní identity a fyzického vzhledu v profesní oblasti sociální práce, které je originální nejen v českém, ale také v mezinárodním kontextu. Vzhledem k originalitě tématu se jednalo o velmi ambiciózní projekt, neboť nebylo možné navázat na již existující výzkum v této oblasti. Bylo nutné kreativně propojit literaturu pojednávající obecně fyzický vzhled s literaturou zabývající se profesní identitou v oblasti sociální práce a jejich průsečík přetavit do designu empirické studie. A nutno říct, že Petra Pilcová se s tímto projektem poprala statečně a do značné míry úspěšně. Níže popsané nedostatky vycházejí zejména ze skutečnosti, že autorka neměla na vypracování diplomové práce dostatečné množství času. I tak však práce přináší zajímavé poznatky a kvalitní rešerši literatury, což ji činí přinejmenším velmi dobrým základem pro další výzkum významů fyzického vzhledu v profesní oblasti sociální práce.

Práce je strukturována do čtyř hlavních částí, teoretické a empirické části a Závěru a Diskuse. V případě této práce však Závěr obsahově neodpovídá Závěru celé práce, který by měl obsahovat autorčiny ideje, co z práce vyplývá, nýbrž je Shrnutím představených výzkumných zjištění. Je tedy správně umístěn na konec Analytické části práce, ale kapitola by měla nést název Shrnutí. Samotná práce by pak měla obsahovat Závěr ve výše popsaném slova smyslu. Obsahově se závěr práce částečně překrývá s Diskusí, která je spíše Závěrem než Diskusí, jež by měla vztáhnout představená zjištění k literatuře představené v Teoretické části práce. Kapitola Diskuse neobsahuje ani jeden odkaz na literaturu. Diskuse tedy ve skutečnosti spíše chybí a nedochází tak k dostatečnému propojení teoretické a empirické části práce.

Nejzdařilejší část práce představuje Teoretická část, jejíž zpracování poukazuje na provedení kvalitní a zevrubné rešerše literatury. O kvalitě této práce svědčí nejen množství odkazované literatury, ale také skutečnost, že autorka pracovala z většiny se zahraniční literaturou včetně té nejaktuálnější. V tomto směru Petřina práce nejen naplnila standardy pro diplomové práce, nýbrž je i výrazně předčila. Metodologická kapitola je srozumitelná, autorka využívá vhodných metod sběru a analýzy dat a vysvětluje důvody jejich výběru. Jen v případě limitů vzorku by bylo dobré zmínit skutečnost uvedenou až v Diskusí, a sice že ve vzorku absentují muži, a zamyslet se nad tím, co tento limit může pro výzkum znamenat. Na Analytické části se nejvíce podepsalo nedostatečné množství času, které autorka na zpracování diplomové práce měla. Analýza nejde dostatečně do hloubky, jak by si vyžadovala i metodologie zakotvené teorie, z níž autorka vycházela. Omezuje se spíše na anekdotické popisy či výčet výroků účastnic výzkumu. Tyto sice poměrně srozumitelně strukturuje do tematických pod/kapitol (pod/kategorií), avšak většinou nejde za úroveň pouhé deskripce. Toto je patrné i ze samotného formálního zpracování Analytické části, kdy chybí hutnější a delší celky textu a namísto nich se střídají velmi stručné popisy autorky a za nimi citace účastnic výzkumu. Autorka si tak ubírá vlastní analytický prostor a namísto toho spoléhá, že data budou hovořit sama za sebe.

I přes zmíněné nedostatky však Analytická část přináší několik zajímavých zjištění. Jako obzvláště zajímavé se jeví odlišné vnímání role a norem fyzického vzhledu při v závislosti na práci s odlišnými cílovými skupinami klientů a vnímání významu fyzického vztahu ke vztahu k prestiži, důvěryhodnosti a efektivitě práce sociálních pracovníků. Dále je zajímavé zjištění o odlišné dynamice mezi vnímáním fyzického vzhledu v práci v oblasti SP a mimo ni. Všechna zmíněná zjištění by si zasloužila další rozpracování. Skvělý mi přijde autorčin nápad věnovat se výzkumně vnímání fyzického vzhledu sociálních pracovníků klienty. Bylo by zajisté zajímavé porovnat, jak si sociální pracovníci myslí, že klienti jejich vzhled vnímají, a jak jej vnímají

samotné klienti. Dále souhlasím s autorkou, že další výzkum by měl zahrnout i sociální pracovníky-muže, neboť oblast fyzického vzhledu patří k těm výrazně generovaným, jak je patrné i z výpovědí účastnic zde představovaného výzkumu.

Celkově předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci na Katedře sociální práce FF UK, a proto ji doporučuji k obhajobě. Vzhledem k tomu, že Teoretickou část bych ohodnotila známkou 1 a Analytickou část známkou 3, navrhuji celkové hodnocení chvalitebně a těším se, až si jednou přečtu autorčinu dizertaci, na kterou si zajisté vyšetří více času, aby vytěžila svůj výzkumnický potenciál.

V Praze 30. 8. 2022

Mgr. Kateřina Cidlinská, Ph.D.

